

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2020-04-15

KSAU § 102

Remiss - Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Änr KS 2020/80 1.9.1

Beslut

- Till infrastrukturdepartementet överlämna bifogad skrivelse som kommunens yttrande.

Sammanfattning

Kristianstads kommun ser mycket positivt på att biogasen ges mer konkurrenskraftiga villkor och långsiktigt stabila spelregler vilket är en grundförutsättning för att utveckla svensk biogasverksamhet och för att investerare ska våga satsa på biogas. Biogasen spelar en mycket viktig roll i omställningen mot ett hållbart samhälle och för att nå Sveriges klimat- och energipolitiska mål. Kommunen ser också positivt på att det föreslås ett produktionsmål för svensk biogasverksamhet.

Produktion och användning av biogas bidrar till åtskilliga samhällsnyttor som beskrivs utförligt i betänkandet. Ur ett användningsperspektiv utgör reduktionen av växthusgasutsläpp den största nyttan, då biogas ersätter fossila bränslen inom olika sektorer såsom transporter och industri. Produktion av biogas medverkar bland annat till att avfall omhändertas, metanläckage undviks, kol kan återföras till åkermark, näringsämnen cirkuleras och försörjningstryggheten ökar, samt bidrar till landsbygdsutveckling, industriell utveckling och en hållbar näringspolitik. För att Sverige ska kunna dra nytta av dessa produktionsrelaterade effekter krävs konkurrenskraftiga villkor för svensk biogasverksamhet.

Utredningen föreslår en uppsättning ekonomiska styrmedel i form av premier för att stötta svensk produktion, uppgradering och förvätskning av biogas, i syfte att minska konkurrenssnedvridningen mellan importerad

Sammanträdesdatum

Kommunstyrelsens arbetsutskott

2020-04-15

och inhemsk biogasproduktion. Det finns dock en risk för att den föreslagna stödnivån inte är tillräcklig för att uppnå konkurrensneutralitet med importerad biogas, i första hand från Danmark. Den föreslagna produktionspremien inriktas enbart mot produktion av biogas från gödsel, men exkluderar andra viktiga substrat såsom matavfall, vilket kan innebära att konkurrensneutralitet inte uppnås. Utredningen analyserar inte i tillräckligt hög grad problemet med att importerad biogas även fortsättningsvis kan erhålla ett högre stöd jämfört med svensk biogas.

Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Till infrastrukturdepartementet överlämna bifogad skrivelse som kommunens yttrande.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteutlåtande 2020-04-03.

Förslag till remissvar 2020-04-03.

SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige.

Remisslista av SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige.

Kommunledningskontoret

2020-04-03

Avdelningen för tillväxt och hållbar utveckling

Magnus Lund

044-13 61 60

magnus.lund@kristianstad.se

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Remiss - Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Änr KS 2020/80 1.9.1

Kommunledningskontorets förslag till Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Att till infrastrukturdepartementet överlämna bifogad skrivelse som kommunens yttrande

Sammanfattning

Kristianstads kommun ser mycket positivt på att biogasen ges mer konkurrenskraftiga villkor och långsiktigt stabila spelregler vilket är en grundförutsättning för att utveckla svensk biogasverksamhet och för att investerare ska våga satsa på biogas. Biogasen spelar en mycket viktig roll i omställningen mot ett hållbart samhälle och för att nå Sveriges klimat- och energipolitiska mål. Kommunen ser också positivt på att det föreslås ett produktionsmål för svensk biogasverksamhet.

Produktion och användning av biogas bidrar till åtskilliga samhällsnyttor som beskrivs utförligt i betänkandet. Ur ett användningsperspektiv utgör reduktionen av växthusgasutsläpp den största nyttan, då biogas ersätter fossila bränslen inom olika sektorer såsom transporter och industri. Produktion av biogas medverkar bland annat till att avfall omhändertas, metanläckage undviks, kol kan återföras till åkermark, näringsämnen cirkuleras och försörjningstryggheten ökar, samt bidrar till landsbygdsutveckling, industriell utveckling och en hållbar näringspolitik. För att Sverige ska kunna dra nytta av dessa produktionsrelaterade effekter krävs konkurrenskraftiga villkor för svensk biogasverksamhet.

Utredningen föreslår en uppsättning ekonomiska styrmedel i form av premier för att stötta svensk produktion, uppgradering och förvätskning av biogas, i syfte att minska konkurrenssnedvridningen mellan importerad och inhemsk biogasproduktion. Det finns dock en risk för att den föreslagna stödnivån inte är tillräcklig för att uppnå konkurrensneutralitet med importerad biogas, i första hand från Danmark. Den föreslagna produktionspremien inriktas enbart mot produktion av biogas från gödsel, men exkluderar andra viktiga substrat såsom matavfall, vilket kan innebära att konkurrensneutralitet inte uppnås. Utredningen analyserar inte i tillräckligt hög grad problemet med att importerad biogas även fortsättningsvis kan erhålla ett högre stöd jämfört med svensk biogas.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2020-04-03

Förslag till remissvar 2020-04-03

SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Remisslista av SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Barnkonsekvensanalys

Beslutet berör inte barn.

Eva-Marie Hagström

Enhetschef

Merete Tillman

Bitr. kommundirektör

Beslut expedieras till

Infrastrukturdepartementet

Kommunledningskontoret

Avdelningen för tillväxt och hållbar utveckling

Magnus Lund

044-136160

magnus.lund@kristianstad.se

I2019/03474/E

Infrastrukturdepartementet

i.remissvar@regeringskansliet.se

Betänkande SOU 2019:63 Mer biogas! För ett hållbart Sverige

Sammanfattning

Kristianstads kommun ser mycket positivt på att biogasen ges mer konkurrenskraftiga villkor och långsiktigt stabila spelregler vilket är en grundförutsättning för att utveckla svensk biogasverksamhet och för att investerare ska våga satsa på biogas. Biogasen spelar en mycket viktig roll i omställningen mot ett hållbart samhälle och för att nå Sveriges klimat- och energipolitiska mål. Kommunen ser också positivt på att det föreslås ett produktionsmål för svensk biogasverksamhet.

Produktion och användning av biogas bidrar till åtskilliga samhällsnyttor som beskrivs utförligt i betänkandet. Ur ett användningsperspektiv utgör reduktionen av växthusgasutsläpp den största nyttan, då biogas ersätter fossila bränslen inom olika sektorer såsom transporter och industri. Produktion av biogas medverkar bland annat till att avfall omhändertas, metanläckage undviks, kol kan återföras till åkermark, näringsämnen cirkuleras och försörjningstryggheten ökar, samt bidrar till landsbygdsutveckling, industriell utveckling och en hållbar näringspolitik. För att Sverige ska kunna dra nytta av dessa produktionsrelaterade effekter krävs konkurrenskraftiga villkor för svensk biogasverksamhet.

Utredningen föreslår en uppsättning ekonomiska styrmedel i form av premier för att stötta svensk produktion, uppgradering och förvätskning av biogas, i syfte att minska konkurrenssnedvridningen mellan importerad och inhemsk biogasproduktion. Det finns dock en risk för att den föreslagna stödnivån inte är tillräcklig för att uppnå konkurrensneutralitet med importerad biogas, i första hand från Danmark. Den föreslagna produktionspremien inriktas enbart mot produktion av biogas från gödsel, men exkluderar andra viktiga substrat såsom matavfall, vilket kan innebära att konkurrensneutralitet inte uppnås. Utredningen analyserar inte i tillräckligt hög grad problemet med att importerad biogas även fortsättningsvis kan erhålla ett högre stöd jämfört med svensk biogas.

Nedan följer fördjupade kommentarer inom ett par områden samt ytterligare synpunkter på förslaget.

Mål för biogasen

Kristianstads kommun ser positivt på att det föreslås kvalitativa och kvantitativa mål för biogasproduktionen. Målen kan samla olika aktörer inom svensk biogasmarknad och stimulera till ökad produktion.

Biogasens nyttor

Produktion och användning av biogas bidrar till åtskilliga samhällsnyttor som beskrivs utförligt i betänkandet. I de fall då biogasanvändning ersätter fossila bränslen i olika sektorer uppstår en stor nytta i form av minskade växthusgasutsläpp; denna nytta är ur ett klimatperspektiv i princip oberoende av huruvida biogasen är producerad i Sverige eller i utlandet. Den samhällsekonomiska nyttan med minskade utsläpp kan dessutom förväntas öka med tid, i takt med att priset på utsläpp stiger. Däremot får inte biogas som samdistriberas med naturgas beaktas inom EU:s utsläppshandelssystem (EU ETS), utan betraktas som fossil. Utredningen bör tydligare belysa att importerad biogas enligt gällande system därmed inte bidrar till att uppfylla Sveriges klimatpolitiska mål.

Produktion av biogas medför multipla samhällsnyttor, bland annat genom att:

- Läckage av metan undviks genom att stallgödsel tas om hand.
- Olika typer av avfall såsom mat- och slakteriavfall omhändertas och nyttiggörs.
- Kol återförs till åkermark och näringsämnen återcirkuleras, vilket minskar övergödningsproblematiken.
- Självförsörjning och försörjningstrygghet på energisidan utökas.
- Landsbygdsutveckling, industriell utveckling och hållbar näringspolitik stimuleras.
- Bidra till Sveriges omställning till en cirkulär ekonomi.

Dessa nyttor bidrar till att uppfylla ett antal samhälleliga mål och har samhällsekonomiskt värde, vilket rättfärdigar ett ekonomiskt styrmedel som främjar inhemsk produktion. Utredningen bör tydligare belysa det faktum att det gröna värdet av importerad biogas stannar i producerande land och kan inte räknas Sverige till godo. För att Sverige ska kunna dra nytta av produktionsrelaterade effekter krävs konkurrenskraftiga villkor för svensk biogasverksamhet.

Stödpaket

Utredningen föreslår en uppsättning ekonomiska styrmedel för att stimulera en ökad produktion och förädling av biogas i Sverige. Stödpaket I innehåller en gödselgaspremie på 40 öre/kWh biogas producerad från gödsel, en uppgraderingspremie på 20-30 öre/kWh för biogas som uppgraderas samt en förvätskningspremie på 10-15 öre/kWh. Stödpaket II innehåller finansiella verktyg såsom lån och garantier för att minska kapitalkostnader och företagsekonomiska risker samt premier för produktion och förädling med andra tekniker

än rötning. Utredningen konstaterar att stödpaket II behöver utvecklas vidare, medan stödpaket I bör införas så snart som möjligt.

Syftet med styrmedlen är att stötta svensk produktion, uppgradering och förvätskning av biogas, i syfte att minska konkurrensnedvridningen mellan importerad och inhemsk biogasproduktion. Det finns dock en risk för att den föreslagna stödnivån inte är tillräcklig för att uppnå konkurrensneutralitet med importerad biogas, i första hand från Danmark. Svensk biogasverksamhet är i hög grad beroende av hur mycket av den danska utbyggnaden som framöver kommer avsättas på den svenska marknaden. Ökad import av biogas kan leda till minskad svensk produktion. Den föreslagna produktionspremien inriktas enbart mot produktion av biogas från gödsel, men exkluderar andra viktiga substrat såsom matavfall och slakteriavfall, vilket kan innebära att konkurrensneutralitet inte uppnås. Utredningens konsekvensbeskrivning bör i högre utsträckning analysera risken med att importerad biogas även fortsättningsvis kan erhålla ett högre stöd jämfört med svenskproducerad biogas. Detta behandlas enbart på en sida (sida 633) i kapitel 14 Konsekvensbeskrivning.

Författningsförslag

I betänkandets kapitel 1 Författningsförslag behövs ett par förtydliganden. För bland annat 1, 7, 14 och 18 § anges att stöd får lämnas till företag. Det behöver förtydligas att kommunala verksamheter och bolag kan få ta del av stöden i de fall övriga förutsättningar uppfylls. Det behövs även ytterligare förtydligande gällande fördelning av respektive stöd, i de fall då två eller flera aktörer är involverade i produktion, uppgradering och förvätskning av biogas.

Övriga kommentarer

Under avsnitt 4.3 De globala hållbarhetsmålen och biogas, görs kopplingar mellan de 17 globala målen och biogasen. Under mål 7 bör vikten av en inhemsk produktion av biogas för en ökad försörjningstrygghet nämnas.

Likaledes bör nyttan med ökad försörjningstrygghet nämnas i avsnitt 5.1 Sammanfattande iakttagelser.

Betänkandet använder genomgående två olika siffror för att värdera kostnaden för utsläpp av växthusgaser, 1,23 respektive 7 kr/kg koldioxidekvivalent. Dessa siffror är baserade på värderingar från Trafikverket. Då värdena är väldigt olika bör betänkandet resonera kring vilket värde som är mest lämpligt att använda för den samhällsekonomiska kostnaden för växthusgasutsläpp.